

A nők helyzete a fegyveres konfliktusokban és a konfliktushelyzet után az újjáépítésben és a demokratikus folyamatokban betöltött szerepük

Az Európai Parlament állásfoglalása a nők fegyveres konfliktusokban kialakult helyzetéről, valamint a konfliktust követő helyzetben lévő országokban az újjáépítésben és a demokratikus folyamatban játszott szerepükről (2005/2215(INI))

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Egyesült Nemzetek Biztonsági Tanácsának (ENSZ BT) 2000. október 31-i 1325(2000). számú határozatára a nők békéjéről és biztonságáról, amely szerint lényeges, hogy a béke és biztonság fenntartására és elősegítésére irányuló erőfeszítések terén a nők a férfiakkal egyenjogú szerepet játsszanak és ezekben az erőfeszítésekben teljes mértékben részt vegyenek,
- tekintettel a 2000. november 30-i, a nőknek a konfliktusok békés rendezésében való részvételéről szóló állásfoglalására¹,
- tekintettel az Egyesült Nemzetek által 1948. december 10-én kihirdetett Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatára, valamint az emberi jogokról szóló 1993. június 14–25-i világkonferencia bécsi nyilatkozatára és cselekvési programjára,
- tekintettel az Egyesült Nemzetek főtitkárának a szexuális kizsákmányolás és szexuális bántalmazás elleni sajátos intézkedésekről szóló közleményére (ST/SGB/2003/13),
- tekintettel az Egyesült Nemzetek 1993. december 20-i, a nőkkel szembeni erőszak megszüntetéséről szóló nyilatkozatára², továbbá az Egyesült Nemzetek 1989. november 20-i, a gyermekek jogairól szóló egyezményére,
- tekintettel a nőkkel szembeni megkülönböztetés minden formájának felszámolásáról szóló, az Egyesült Nemzetek Közgyűlése által 1979. december 18-án elfogadott egyezményre, és az ahhoz csatolt fakultatív jegyzőkönyvre,
- tekintettel az Egyesült Nemzetek 1984. december 10-i, a kínzás, illetve a kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmódok és büntetések elleni egyezményére, az Egyesült Nemzetek Közgyűlésének a nők és gyermekek vészhelyzetek és fegyveres konfliktusok alatti védelméről szóló 1974. december 14-i nyilatkozatára³, különös tekintettel annak 4. bekezdésére, amelynek értelmében hatékony intézkedéseket kell hozni a nők üldöztetése, kínzása, a velük szembeni büntető intézkedések, megalázó bánásmód és erőszak tiltása érdekében,
- tekintettel az Egyesült Nemzetek Biztonsági Tanácsa 1999. szeptember 17-i, a fegyveres konfliktusok során a polgári lakosság védelméről szóló 1265(1999). számú határozatára, és különösen annak 14. bekezdésére, amelynek értelmében a béketeremtésen,

¹ HL C 228., 2001.8.13. 186. o.

² Az Egyesült Nemzetek Közgyűlésének 48/104. számú határozata.

³ Az Egyesült Nemzetek Közgyűlésének 3318 (XXIX). számú határozata.

békefenntartáson és annak helyreállításán dolgozó ENSZ személyzet az emberi jogokra vonatkozó megfelelő képzésben részesül, beleértve a nemekkel kapcsolatos rendelkezéseket is,

- tekintettel az Egyesült Nemzetek Közgyűlése 1975. december 15-i, a nőknek a nemzetközi biztonság és béke megerősítésében való részvételéről szóló határozatára¹, valamint az Egyesült Nemzetek Közgyűlése 1982. december 3-i, a nőknek a nemzetközi együttműködésért és a békéért végzett tevékenységekben való részvételéről szóló nyilatkozatára², különösen annak 12. bekezdésére, amely a nőknek a béke megteremtésében való részvételének megerősítésére vonatkozó konkrét intézkedéseket fogalmazza meg,
- tekintettel az Egyesült Nemzetek 1995. szeptember 4. és 15. között megtartott, a nőkről szóló negyedik konferenciája eredményeként létrejött pekingi nyilatkozatra és cselekvési platformra, különösen annak a nőkről és a fegyveres konfliktusokról szóló E. szakaszára, továbbá az Egyesült Nemzetek 2000. június 5. és 9. közötti Peking+5 és Peking+10 elnevezésű külön üléseinek eredményeként elfogadott, a pekingi nyilatkozat és cselekvési platform megvalósítását segítő új intézkedésekről szóló dokumentumra, különösen annak a nőknek a béke visszaállítására irányuló erőfeszítésekben való egyenrangú részvételét nehezítő akadályokról szóló 13. bekezdésére, valamint a nők és férfiak béketárgyalásokban és békefenntartó missziókban való egyenlő részvételéről szóló 124. bekezdésére,
- tekintettel az 1998. július 17-én elfogadott, a Nemzetközi Büntetőbíróságot létrehozó Római Statútumra, különösen annak 7. és 8. cikkére, amely az erőszakos közöszlést, a szexuális rabszolgaságot, kényszerprostitúciót, a kényszerterhességet, a kényszersterilizálást és a szexuális erőszak minden más formáját az emberiség elleni és háborús bűnöknek tekint, azokat a kínzások és a súlyos háborús bűntettek közé sorolja függetlenül attól, hogy módszeresen vagy sem, nemzetközi vagy belső konfliktusok során követik-e el őket,
- tekintettel az 1949. évi genfi egyezményekre és azok 1977. évi kiegészítő jegyzőkönyveire, amelyek értelmében a nők védelmet élveznek az erőszakos közöszlással és a szexuális erőszak minden más formájával szemben,
- tekintettel az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlésének „A konfliktusok megelőzése és rendezése: a nők szerepe” címmel 2004. június 23-án elfogadott 1385(2004). számú állásfoglalására és 1665(2004). számú ajánlására,
- tekintettel a férfiak és nők közötti egyenjogúságról szóló, Skopjében 2003. január 22-én és 23-án tartott V. európai miniszteri tanácson elfogadott állásfoglalásra, amelynek címe „A nők és férfiak szerepe a konfliktusokban, azok megelőzésében, a béke helyreállításában és a konfliktusokat követő demokratikus folyamatokban – a nemek szemszögéből”,
- tekintettel a „A nemek egyenlősége: a változóban lévő társadalom egyik alapvető kérdése” című nyilatkozatra és az ahhoz kapcsolódó cselekvési programra, amelyeket a fent említett V. európai miniszteri tanácson fogadtak el,

¹ Az Egyesült Nemzetek Közgyűlésének 3519(XXX) számú határozata.

² Az Egyesült Nemzetek Közgyűlésének 37/63. számú határozata.

- tekintettel az EBESZ Miniszteri Tanácsa által 2004. december 7-én Szófiában elfogadott, az EBESZ nemek közötti egyenlőség elősegítését célzó 2004-es cselekvési tervéről szóló 14/04. számú határozatra,
 - tekintettel az EBESZ Miniszteri Tanácsa által 2005. december 6-án Ljubljanában elfogadott, a nőknek a konfliktusok megelőzésében, a válsághelyzetek kezelésében és a konfliktus utáni helyreállításban betöltött szerepéről szóló 14/05. számú határozatra,
 - tekintettel az Európa Tanács Miniszteri Bizottságának által a tagállamoknak címzett 5(2002). ajánlására a nők erőszak elleni, különös tekintettel a konfliktusok alatti és a konfliktusok utáni erőszak elleni védelméről,
 - tekintettel az ENSZ Biztonsági Tanácsa 1325(2000). határozatának az európai biztonsági és védelmi politika (EBVP) keretében történő végrehajtásáról szóló, a Tanács által 2005 novemberében elfogadott „operatív okmányra”,
 - tekintettel eljárási szabályzata 45. cikkére,
 - tekintettel a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság jelentésére továbbá a Külügyi Bizottság és a Fejlesztési Bizottság véleményére (A6-0159/2006),
- A. mivel a nők a polgári lakosság részeként a gyerekekhez és az öregekhez hasonlóan konfliktusok idején számos kegyetlen cselekedet beleértve a szexuális erőszakot is – áldozataivá válnak,
 - B. mivel a nőkkel szemben a fegyveres konfliktusokban alkalmazott erőszak nemcsak testi és/vagy szexuális bántalmazást von maga után, hanem sérti a nők gazdasági, szociális és kulturális jogait is,
 - C. mivel a nők válsághelyzetekben fennálló veszélyeztetettségének mélyebb okai gyakran a nők általános társadalmi alulértékeltségében rejlenek, valamint abban, hogy a nők korlátozott mértékben részesülhetnek oktatásban, illetve vállalhatnak munkát, és következésképpen a női emancipáció elengedhetetlen eleme a fegyveres konfliktusokban elkövetett, nemekhez kötődő erőszak elleni küzdelemnek,
 - D. mivel az erőszakos közösülés és a szexuális bántalmazás háborús fegyverként használatos az ellenfél megalázására és lelki gyengítésére; mivel ennek áldozatait saját közösségük gyakran megbélyegzi, kirekeszti, rosszul bánt velük, sőt akár meg is öli őket, hogy ily módon visszaállítsa becsületét,
 - E. hangsúlyozza, hogy a történelem már bebizonyította, hogy főként a férfiak vetik bele magukat a háborúba, és ebből adódóan a nők párbeszédre és erőszakmentességre vonatkozó különleges képessége hatékony módon járulhatna hozzá a konfliktusok megelőzéséhez és békés kezeléséhez,
 - F. mivel konfliktus idején a nőknek problémát jelent a reprodukív egészségügyi ellátáshoz való hozzájutás, amelyet női mivoltuk, mint például a fogamzásgátlás, a szexuális úton terjedő betegségek kezelése, a terhesség alatti ellátás, a terhesség-megszakítás, ha azt a nő óhajtja, a szülés, a szülés utáni kezelések és a menopauza kezelése szükségessé tesz,
 - G. mivel az önkéntes vagy kényszer hatására létesített nemi kapcsolat, anélkül, hogy a nő hozzájutna bármiféle védelemhez, elősegíti a nemi úton terjedő fertőzések, például az

AIDS terjedését, valamint e szempontból a konfliktusok és a lakóhelyüket elhagyni kényszerülők táborai különösen kritikusnak tekintendők,

- H. mivel a konfliktusok idején szexuális bántalmazás áldozatául esett nők ritkán találnak védelmet, pszichológiai segítséget, orvosi ellátást és jogorvoslatot, amelyek segítségével túlléphetnének szenvedésükön és biztosított lenne az ellenük bűncselekményt elkövetők megbüntetése,
- I. mivel a családon belüli erőszak, amely minden konfliktushelyzet kísérőjelensége, nem csökken a konfliktus utáni időszakban, amikor a harcokban résztvevők már hazatértek,
- J. mivel a békéért tevékenykedő nők a világon mindenhol egyesületi hálózatokon keresztül felléptek a hadban álló felek közötti párbeszéd megteremtéséért és hogy eltűnt hozzátartozóik részére jóvátételt követeljenek,
- K. mivel a nők által kezdeményezett békemozgalmak nem mindig kívánják tudatosan megváltoztatni a társadalmi viszonyokat és a nők és férfiak közötti hatalmi viszonyokat meghatározó szabályokat,
- L. mivel a nők tárgyalóasztalok melletti jelenléte és a békés átmenetben játszott aktív szerepük szükséges lépést jelent, de nem elegendő a demokrácia felé vezető úton, valamint mivel e nőknek ezért támogatásra és társra van szükségük ebben a politikai menetben,
- M. mivel néhány kivételes asszony a politikai ellenállásból magas állami tisztségekig jutott, mint például Ellen Johnson-Sirleaf Libériában és Micheline Bachelet Chilében, de ezek az esetek még mindig rendkívül ritkák,
- N. mivel az igazság és megbékéléssel foglalkozó bizottságok megkönnyítik a megbékélés folyamatát a konfliktusból kilábaló társadalmakban, de a nők ezekben még mindig csak csekély mértékben vesznek részt,
- O. mivel üdvözölni kell egyes országok és nemzetközi szervezetek kezdeményezéseit a nemi szempontok integrálására, és e kezdeményezéseknek példaként kell szolgálniuk a bevált gyakorlatok terén,
- P. mivel a nők mindig is viseltek háborút és folytattak ellenállást, napjainkban azonban számos országban a fegyveres erők hivatalos szolgálatában állnak, ami a nemek közötti esélyegyenlőséget juttatja kifejezésre,
- Q. mivel az öngyilkos merényletek jelensége viszonylag új keletű, korlátozott és az iszlám hagyományokkal rendelkező országokra lokalizált, továbbá az öngyilkos merényletet elkövető nők száma viszonylag csekély,
- R. mivel a politikai, személyes és szociális téren gyakorta reménytelen helyzet, amellyel e nők szembenéznek, meghatározó tényező, és részvételre készíti őket,
- S. mivel a jelenlegi fundamentalizmus dicshimnusz zeng a mártíromságról, amely visszhangra lel az ellenálló és a társadalmi egyenrangúságért harcoló nők között,
- T. mivel egyre fokozódik e jelenség túlzott megjelenése a médiában, és ez ösztönzőleg hat azokra a sérülékeny fiatalokra, akik számára az említett, erőszakos módon elkövetett

öngyilkosság vonzereje az, hogy haláluk után a becsület visszaszáll családjukra,

1. hangsúlyozza, hogy szükség van a nemek szempontjainak érvényesítésére a konfliktus-megelőzésben és -megoldásban, a béketeremtésben, a békefenntartó műveletekben, a konfliktus utáni rehabilitációban és az újjáépítésben, és annak az ágazati programokba történő beépítésére;

A nők, mint a háború áldozatai

2. emlékeztet a reprodukív egészségügyi ellátásokhoz való hozzáférés fontosságára a konfliktusos helyzetekben és a menekülttáborokban, a konfliktusok alatt és után egyaránt, mivel e szolgáltatások nélkül megemelkedik a gyermekhalandóság és az anyák elhalálozásának aránya, miközben a nemi betegségek terjednek; hangsúlyozza, hogy a házastárs elleni erőszak, a prostitúció és az erőszakos nemi közösülés nemi erőszak, amelyek ilyen körülmények között gyakori jelenségek, még inkább kiemelik annak szükségességét, hogy ezeknek a szolgáltatásoknak prioritást kell kapniuk, beleértve annak biztosítását is, hogy a nők kórházi körülmények között szülhessenek a család valamely férfi tagjának előzetes engedélye nélkül, vagy megszakíthatassák nem kívánt terhességüket és lelki segítséget is kaphassanak; támogatja, hogy minden nemi erőszak áldozatául esett nő és lány garantáltan azonnal hozzáférhessen a posztkoitális fogamzásgátláshoz; úgy véli, hogy a szexuális és reprodukív jogok teljes mértékű tiszteletben tartásának biztosítása segíteni fog a konfliktushelyzetekben elkövetett szexuális erőszak minimalizálásában;
3. felhívja a figyelmet a tagállamok azon felelősségére, hogy vessenek véget a büntetlenségnek, és kezdeményezzenek bírósági eljárást a népirtások, az emberiség elleni bűncselekmények, háborús bűncselekmények – ide értve a nőknél és fiatal lányokon elkövetett szexuális erőszakot, beleértve a nemi erőszakot, a szexuális rabszolgaságot, a kényszerprostitúciót, az erőszakos terhességet, az erőszakos sterilizációt és a hasonló súlyosságú szexuális jellegű erőszak minden egyéb formáját, mint emberiség elleni bűncselekmény és háborús bűncselekmény – elkövetői ellen; hangsúlyozza annak szükségességét, hogy ezeket a bűncselekményeket, amikor lehetőség nyílik rá, ki kell zárni a közkegyelmi intézkedésekből;
4. követeli, hogy a konfliktusok során a kegyetlenkedések és az erőszak áldozatává váló nőknek legyen lehetőségük arra, hogy panaszaikkal a nemzetközi bíróságokhoz fordulhassanak méltóságukat megőrizve és az igazságszolgáltatás védelmét élvezve a fizikai támadások és az olyan kihallgatási helyzetek okozta trauma ellen, amikor a kihallgatók érzéketlenséget mutatnak az őket ért trauma iránt; követeli, hogy számukra igazságot szolgáltatassanak mind polgári, mind büntetőjogi értelemben, továbbá hogy indítsanak olyan, az áldozatokat támogató programokat indítsanak, amelyek segítik visszailleszkedésüket gazdasági, társadalmi és pszichológiai értelemben egyaránt;
5. elsődleges fontosságúnak tartja a gyerekkatonák konfliktusos bevetésének megszüntetését, beleértve a kislányokat is, akiket valóságos szexuális rabszolgákként használnak; sürgeti, hogy e gyermekek számára olyan tartós programokat indítsanak, amelyek elősegítik pszichológiai, társadalmi, oktatási és gazdasági visszailleszkedésüket;
6. minden körülmények között elítéli a nőkkel szembeni erőszakot, de emellett zéró toleranciára szólít fel a gyermekek, lányok és nők fegyveres konfliktusok során, illetve menekülttáborokban zajló szexuális kizsákmányolásával szemben; követeli súlyos

igazgatási és büntetőjogi szankciók kilátásba helyezését azokkal a humanitárius missziókban alkalmazott, nemzetközi intézményeket képviselő személyekkel szemben, valamint olyan békefenntartókkal és diplomatákkal szemben, akik ilyen tetteket követnek el;

7. felszólít arra, hogy interdiszciplináris programokon keresztül bocsássonak rendelkezésre kereteket a családon belüli erőszak problémája elleni küzdelem céljából, amely a konfliktusok rendezését követő időszakokban az általánossá vált brutalitás, a fizikai és gazdasági biztonság hiánya, valamint a férfiak által elszenvedett traumák tényéből fakadóan jelentősen megnövekszik; megállapítja, hogy a családon belüli erőszak a konfliktusok rendezését követő időszakban egy mellőzött téma, melynek kevés jelentőséget tulajdonítottak; amely pedig már a konfliktus kezdete előtt felállítja a nemek rangsorolását és felerősíti azokat a traumákat, amelyeket a (nemi) erőszak áldozatául esett nők elszenvednek;
8. hangsúlyozza, hogy komoly aggodalomra ad okot a nők és gyermekek nagy száma azon személyek körében, akiket a fegyveres konfliktusok és polgárháború következtében menekültként és lakóhelyüket belföldön elhagyni kényszerülő személyként tartanak nyilván a nemzetközi testületek;
9. hangsúlyozza a nők és lányok sajátos szükségleteit a taposóaknak eltávolításával, kapcsolatban; kiemeli, hogy bár lehetséges, hogy „ember elleni taposóaknakat” használtak katonai helyzetekben, mégis többségükben nők, gyermekek és egyszerű civil férfiak haltak vagy csonkultak meg azok miatt, illetve sokak megélhetési képessége szűnt meg; megismétli, hogy az EU-nak célul kell tűznie a gyalogsági aknák használatának, felhalmozásának, gyártásának és átruházásának tilalmáról és azok megsemmisítéséről szóló Ottawai Egyezmény betartásának előmozdítását, elsősorban Afrikában, de részben Európában és másutt is; sürgeti az EU-t, hogy fokozza erőfeszítéseit a konfliktus utáni területek aknáktól való megtisztítására, és az áldozatok kezelésének és rehabilitációjának biztosítására, valamint az elaknásított terület helyreállítására, hogy az emberek ott ismét biztonságban élhessenek és dolgozhassanak;

A nők, mint a béke elősegítői

10. hangsúlyozza a nőknek a konfliktusrendezésben betöltött pozitív szerepét és kéri a Bizottságot illetve a tagállamokat, hogy biztosítsanak megfelelő technikai és pénzügyi segítséget a nők békétárgyalásokban történő teljes értékű részvételét lehetővé tévő, valamint a nők számára a civil társadalom egészében több felhatalmazást adó programok támogatására;
11. hangsúlyozza a nők által a konfliktus utáni újjáépítésben betölthető pozitív szerepet, különösen a leszerelési, demobilizációs és újrabeilleszkedési programokban, különösen, ha e programok a gyermekkatonákra irányulnak; felhívja a tagállamokat a nők részvételének biztosítására e programokban, és különösen e programok testre szabására oly módon, hogy segítsék a gyermekkatonák újrabeilleszkedését;
12. teljes mértékben támogatja a koszovói nőszervezetek széles körű koalíciója által 2006. március 8-án tett felhívást, miszerint vonják be a nőket is abba a nemzetközi, eddig hét férfiből álló koszovói csoportba, amely a régió jövőjéről tárgyal; sajnálattal veszi tudomásul, hogy eddig ezt a felhívást figyelmen kívül hagyták;

13. ragaszkodik ahhoz, hogy a konfliktust követő időszakban a női békemozgalmak pedagógiai, politikai, pénzügyi és jogi értelemben is támogatást kapjanak annak érdekében, hogy egy olyan demokratikus társadalom jöjjön létre, amely tiszteltben tartja a nők jogait és a nemek egyenlőségét az alkotmányos, a jogalkotási és politikai reformok keretében; üdvözli az e téren munkálkodó különféle nemzetközi kezdeményezéseket, mint amilyen Ausztrália kezdeményezése Pápua Új-Guineában, illetve Norvégiáé Sri Lankán;
14. üdvözli azokat a kezdeményezéseket, amelyek célja a konfliktusok figyelemmel kísérésével és a gyors riasztással kapcsolatos, nemi sajátosságokra vonatkozó mutatók kidolgozása, amelyekre példák az UNIFEM (ENSZ Fejlesztési Alap a Nőkért), az Európa Tanács, a svájci Alapítvány a Békéért, a Nemzetközi Riasztás és a Korai Figyelmeztetés és Korai Reagálás Fóruma által létrehozott mutatók;
15. üdvözli, hogy a Tanács 2005-ben foglalkozott az Egyesült Nemzetek Biztonsági Tanácsának fent említett 1325(2000). számú határozatának alkalmazásával az európai biztonsági és védelmi politika keretén belül, és kitért a nemek közötti esélyegyenlőség általános érvényesítésének kérdésére is, továbbá kéri a Tanácsot, hogy ne hagyja figyelmen kívül annak szükségességét, hogy az Európai Unió által irányított polgári békefenntartó erőkbe integrálják az emberi jogokkal és a nemek közötti esélyegyenlőséggel foglalkozó tanácsadókat is, és biztosítsák a nemek közötti esélyegyenlőség általános érvényesítéséről szóló képzést;
16. megismétli az EBVP parlamenti ellenőrzésére irányuló korábbi felhívásokat;
17. hangsúlyozza az EBVP műveleteire vonatkozó általános magatartási szabályok további fejlesztésének és végrehajtásának fontosságát, hogy megfelelő figyelmet fordítsanak e szabályok és az EU harmadik országokban való másfajta jelenlétét szabályozó előírások, valamint az EU vezetésével végzett válságkezelés során a polgári lakosság védelmére vonatkozó iránymutatások következetességére;
18. hangsúlyozottan üdvözli a Tanács 2005 novemberében elfogadott, az ENSZ BT 1325(2000). határozata EBVP összefüggésekben történő végrehajtásról szóló „működési dokumentumát”;
19. felhívja az EU-t az összes EBVP-misszió valamennyi szintjén a nők számának jelentős növelését célzó intézkedések támogatására, különösen hogy bátorítsák a nőket, hogy jelentkezzenek az EBVP-missziók katonai, rendőrségi és politikai tisztségeire az ilyen missziók tervezésének lehető legkorábbi szakaszában;
20. meggyőződése, hogy az EBVP küldetésének tervezésekor figyelembe kellene venni a helyi nőszervezetek békefolyamatba való integrálását, hogy ily módon hasznot lehessen húzni a sajátos hozzájárulásuk lehetőségéből, és hogy egészen pontosan felismerjék azt, hogy a nők milyen módon érintettek a konfliktusokban;
21. ösztönzi az EU-t arra, hogy nagyobb figyelmet fordítson katonai misszióin belül a rendőri erők jelenlétére, előkészítésére, képzésére és felszerelésére, mivel a rendőrségi egységek alkotják a polgári lakosság – különösen a nők és gyermekek – biztonságának alapvető eszközét;
22. örömet fejez ki, hogy az Egyesült Nemzetek által 2000. óta létrehozott új

békemissziókban a nemek egyenlő arányú részvételét elősegítő tanácsadók dolgoznak, továbbá hogy 2003-ban létrehozta egy ilyen álláshelyet a Békefenntartói Műveletek Osztályán;

23. kéri, hogy ne feledkezzenek meg az ellenállás békés formáit választó bátor asszonyokról, hiszen ellenállásukért bebörtönzést, házi őrizetet vagy emberrablást kellett vagy kell elszenvedniük;
24. hangsúlyozza, hogy szükség van a nők szerepének fokozására a politikai döntéshozatalban és a nemzeti újjáépítésben, és politikai jelenlétükre a tárgyalóasztaloknál; támogatja a korábban említett ENSZ BT 1325(2000). számú határozatában foglalt ajánlásokat, valamint az Európai Parlament 2000. november 30-i állásfoglalását;
25. szükségesnek tartja a médiában és a nyilvános véleményplatformokon – amelyek révén a nők hallathatják véleményüket – a nők fokozott részvételének és jelenlétének támogatását;
26. üdvözli a Bizottság támogatását a konfliktust elszenvedett országokban rendezendő szabad választásokhoz, továbbá örömet fejez ki, hogy a nők is részt vesznek a választásokon; üdvözli, hogy bizonyos választási küldetések élére nőket neveztek ki, valamint sürgeti, hogy az ilyen vezető posztra kinevezett nők száma tovább nőjön;
27. rámutat arra, hogy még mindig fennáll a nőkkel szembeni hátrányos megkülönböztetés a tökéhez, az oktatáshoz, az információs technológiákhoz valamint az egészségügyi ellátáshoz és egyéb szociális szolgáltatásokhoz történő hozzáférés tekintetében, és úgy ítéli meg, hogy a nők részvétele a gazdasági tevékenységekben mind a vidéki, mind pedig a városi területeken kulcsfontosságú a konfliktus utáni társadalmakban a nők társadalmi-gazdasági helyzetének megerősítése érdekében, hangsúlyozza azt a pozitív szerepet, amit a mikrohitel már játszik a nők helyzetének megerősítésében, és felhívja a nemzetközi közösséget a mikrohitel használatának fokozására a konfliktusból felépülő országokban;

A nők és a háború

28. elítéli a mártíromság dicsőítését, amely ma a fiatalok, köztük a fiatal nők felé irányul; rámutat, hogy az öngyilkos bombamerényletre való felhívás összemosza a vallásos buzgalmat, a megszálló csapatokkal vagy valamilyen igazságtalansággal szembeni elkeseredett ellenállást, illetve az ilyen fellépések célpontjait, akik ártatlan civil áldozatok;
29. felhívja a figyelmet az öngyilkos merényletű nők problémájára, és hangsúlyozza, hogy a nemi erőszak mint háborús fegyver minden nőt érint, függetlenül etnikai, vallási és ideológiai hovatartozásuktól; hogy a nemi erőszak áldozatául esett nők társadalmi szempontból megbélyegzettek és kirekesztettek, sőt gyakran gyilkosság áldozatai;
30. üdvözli, hogy ma már ezt a jelenséget, annak terjedését és a média általi kezelését mára egyes iszlám hatóságok éppen a Koránra – amely az élet tiszteletét tanítja – hivatkozva ítélik el;
31. szorgalmazza a bosszúállás (vendetta) szellemében és politikai, társadalmi vagy kulturális okokból elkövetett öngyilkos merényletek tanulmányozását, és sürgeti a nemzetközi

közösséget, hogy tartassa be a nemzetközi jogot és keresse a béke megteremtésének lehetőségét mindenütt, ahol nőket is toboroznak öngyilkos merényletek végrehajtására;

Ajánlások

32. minden olyan ajánlást támogat, amely az ENSZ BT 1325(2005). számú határozata óta megpróbálta a konfliktushelyzetekben lévő nők sorsát könnyíteni, és felkéri a Tanácsot és a Bizottságot, hogy ezeket az ajánlásokat és különösen az Európai Parlament korábban említett 2000. november 30-i állásfoglalásában megfogalmazottakat építsék bele politikáikba, és a lehető legrövidebb időn belül valósítsák meg;
33. úgy látja, hogy a különböző nemzetközi és európai intézmények állásfoglalásai, felhívásai és ajánlásai ellenére a nők részvétele a konfliktusok megelőzésében és megoldásában, valamint a békefenntartó műveletekben és a béke helyreállításában még mindig nem teljes; tudomásul veszi ezért, hogy nem annyira új ajánlások megfogalmazása a feladat, mint inkább az ajánlások megvalósítása főbb irányainak meghatározása, az akadályok felmérése és az eredmények ellenőrzése és e tárgyban a gyakorlati cselekvési program kidolgozása; felszólít egy éves jelentés benyújtására az Európai Parlamenthez, amely e program végrehajtásával foglalkozik;
34. hangsúlyozza a nők diplomáciai küldetéseken való részvételének jelentőségét és kéri a tagállamokat, hogy több nőt vegyenek fel diplomáciai szolgálataikhoz, valamint, hogy képezzék ki a diplomata nőket a tárgyalási és közvetítési technikákra egy olyan nyilvántartás létrehozása céljából, amelyen a békével és a biztonsággal kapcsolatos szolgálatok betöltésére képzett nők szerepelnek;
35. kéri, hogy alkalmazzák a békefolyamatokban az „átmeneti igazságszolgáltatással” kapcsolatos eredő fogalmakat, valamint a demokrácia és a jogállamiság felé vezető átalakulási folyamatokban, az áldozatok jogainak tiszteletben tartása mellett, továbbá, hogy írják elő a nők részvételét a megbékélés érdekében most alakuló vizsgálóbizottságokban, és hogy integrálják a nemek közötti esélyegyenlőség érvényesítését az e bizottságok által elfogadott intézkedésekbe;
36. javasolja, hogy az ajánlásokat a leglényegesebb témákra korlátozzák, azaz kérjék fel az intézményeket, hogy törekedjenek az együttműködésre a hasonló célokat kitűző nemzetközi intézményekkel történő konkrét akciók során, valamint ösztönzők és mozgatóerők gyanánt jobban használják fel a 2007–2013 közötti pénzügyi terv új pénzügyi eszközeit;
37. javasolja a Bizottságnak, a Tanácsnak és a tagállamoknak, hogy vezessék be a békére és a nők tiszteletére való nevelést a konfliktustól sújtott országok és régiók iskolai tantervébe és képzési programjaiba; minderre azért van szükség, hogy a társadalomban, a békefenntartó és beavatkozó erőkön belül, az EU és más nemzetközi segélyszervezetek küldetéseinek tisztviselői között kialakuljon egy békeszerető és a nők jogaival törődő szellemiség; javasolja, hogy a helyi nőszervezeteket, az édesanyák szervezeteit, az ifjúsági táborok nevelői és a pedagógusok egyesületeit vonják be ebbe a projektbe;
38. kéri a Bizottságot, hogy számoljon be a Parlamentnek a gyermekekről és fegyveres konfliktusokról szóló 2003. évi iránymutatások végrehajtásáról;
39. javasolja a tagállamoknak, hogy a fegyveres konfliktusoktól sújtott régiókból az Európai

Unió országaiba érkező gyermekek és tizenévesek fogadásának programjait bővítsék ki annak érdekében, hogy kikerüljenek a reménytelenség és az erőszak világából, amely maga is gerjeszti az erőszakot, a nők irányában is; kéri a Tanácsot, szólítsa fel a tagállamokat, hogy ne gördítsenek fölösleges akadályokat a fenti programok elé és könnyítsék meg a gyerekek fogadását; sürgeti, hogy szülessen megállapodás a tranzitországokkal annak érdekében, hogy azok ne akadályozzák e humanitárius programok végrehajtását;

40. kéri a Bizottságot, hogy támogassa a nők által egyesületi keretekben indított békekezdemenyezéseket, különösen a multikulturális, határokon átnyúló és regionális kezdeményezéseket a konfliktusok rendezésében és a béketeremtésben elkötelezett szervezeteknek nyújtott politikai, technikai és gazdasági támogatással; sürgeti a Tanácsot, hogy biztosítsa a politikai közvetítést az adott országok döntéshozói szerveiben; szorgalmazza, hogy az Európai Parlament és különösen a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság hozzon létre olyan vegyes összetételű bizottságokat, amelyek a fenti hálózatokban dolgozó nőkből és európai parlamenti képviselőkből állnak;
41. felhívja a Bizottságot és más adományozókat, hogy forrásaikat a civil társadalmi szervezetek, különösen a konfliktusmegoldás erőszakmentes lehetőségeivel foglalkozó helyi női csoportok kapacitásbővítésének támogatására irányítsák, nyújtsanak technikai segítséget és biztosítsanak szakmai képzést;
42. rendkívül fontosnak tartja, hogy a Bizottság a 2007-2013 közötti időszakra szóló pénzügyi tervben sajátos eszközként megtartsa az „Európai kezdeményezés a demokráciáért és az emberi jogokért” című kezdeményezést; emlékeztet arra, hogy az említett eszköznek köszönhetően korábban lehetséges volt pályázatok meghirdetése és a nők jogaira vonatkozó költségvetési fejezetek beiktatása anélkül, hogy az aktuális kormányok jóváhagyását kellett volna kérni; kéri a Bizottságot, érje el, hogy a stabilitási eszközben a konfliktuskezelés a nemek dimenzióját is magában foglalja, lehetővé téve a küzdelmet a nők fegyveres konfliktusokból adódó problémái ellen;
43. kéri, hogy a nemek közötti esélyegyenlőség érvényesítése látható és ellenőrizhető módon jelenjen meg a pénzügyi eszközökben, különösen az előcsatlakozási eszközben, az európai szomszédsági politikában, a Fejlesztési Együtműködési és Gazdasági Együtműködési Eszközben (DCECI) és a Stabilitási Eszközben, valamint hogy szerves része legyen a társulási megállapodások feltételrendszerének;
44. hangsúlyozza, hogy az egyes országok stratégiai tervei és cselekvési tervei a nemek közötti esélyegyenlőség általános érvényesítésének kiváló előmozdítói, különösen, ha mindkét részről megvan a politikai szándék; kéri, hogy az EBVP minden intézkedése hajtsa végre az ENSZ BT 1325(2000). számú határozatát, valamint az Európai Parlament fent említett 2000. november 30-i állásfoglalását, továbbá hogy a Parlament számára készüljön éves jelentés;
45. kéri, hogy a Bizottság együttműködési tevékenységei során és a stabilitási eszközben védelmezze és tekintse prioritásnak a reprodukzív egészséghez való jogot a konfliktusoktól sújtott régiókban, és e prioritásoknak tükröződniük kell a költségvetési fejezetekben is;
46. hangsúlyozza, hogy szükség van a sürgősségi műveletek alkalmával történő élelmiszer, ruházat és az olyan egészségügyi cikkek, mint például az egészségügyi betétek

elosztásának jobb ellenőrzésére, és kéri a nemzetközi humanitárius ügynökségeket, hogy a lányok és asszonyok ellen elkövetett erőszak és szexuális bántalmazás kockázatának csökkentése érdekében erősítsék meg a menekülttáborokban a biztonsági intézkedéseket, és indítsanak reprodukatív egészségügyi programokat a menekülttáborokban, valamint biztosítsák, hogy a megerőszakolt nők és lányok azonnal jussanak hozzá az esemény utáni védekezéshez;

47. javasolja, hogy az Európai Parlament az Európa Tanáccsal, a NATO-val, az ENSZ valamennyi illetékes szervezetével, beleértve az UNIFEM-et is, az EBESZ-szel, és esetlegesen más, e területen szakértelemmel bíró szervezetekkel együttműködve dolgozzon ki a konfliktusok során ellenőrizhető nemek szerinti mutatókat, amelyeket konfliktusok idején figyelemmel lehet követni és amelyeket bele lehet foglalni a külpolitika és a fejlesztési politika új eszközeibe, vagy amelyek lehetővé tennék a gyors riasztást;
48. úgy véli, hogy egy konfliktusból kilábaló országban a nőknek a férfiakkal egyenlő mértékben kell részt venniük a politikai, gazdasági és társadalmi élet minden szintjén; tisztában van azzal, hogy az egyenlő arányt nem lehet egy csapásra, kvóták segítségével elérni, tekintettel az érintett ország kultúrájára és társadalmi fejlődésére; kéri ezért a Bizottságot, hogy az említett ENSZ BT 1325(2000). számú határozat végrehajtásaként a cselekvési terveiben támogassa a nők részvételének növelését, felügyelje a paritás felé haladást és az eredményekről tájékoztassa az Európai Parlamentet;
49. támogatja a harmadik országokkal kötött megállapodások keretében a nők jogaira és szükségleteire is egyértelműen kitérő emberi jogi záradékoknak a nemzetközi humanitárius jog és a kapcsolódó nemzetközi megállapodások elveinek megfelelő végrehajtását;
50. úgy véli, hogy amennyiben az EU fegyverkivitelről szóló magatartási kódexét jogilag kötelezővé teszik, az nagymértékben hozzá fog járulni a nők szenvedésének csökkentéséhez azáltal, hogy világszerte csökkenti a háborús konfliktusok számát;
51. javasolja, hogy a Parlament foglalkozzon a nők által elkövetett öngyilkos merényletekkel, kezdeményezze egy e témáról szóló tanulmány elkészítését, és lezárásként szervezzen egy konferenciát, amelyen részt vesznek e terület szakértői és más, a nemek kérdését jól ismerő személyek az érintett országok, valamint iszlám vallási vezetők;

o

o o

52. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezen állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a tagállamok, a csatlakozó és a tagjelölt országok kormányainak.